Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia
Brașov. piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. -- Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Prețul inserțiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicari mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. seu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. seu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 174. Brașov, Mercurĭ-Joi, 8 (20) August 1896.

Archimandritului Goldiș.

(Scrisóre deschisă.)

D-ta, domnule Goldiș, ai pierdut de mult dreptul de a figura ca bărbatul bisericii nóstre, pentru-că în faptă nici n'ai avut când te ocupa de afacerile ei; te-ai băgat ce e drept în reverendă și încă călugărésca, dér de cele ce le presupune acea reverendă nici-odată nu ți-ai bătut capul, pentru-că până mai eri-alaltăerĭ, ba în parte chiar și astădĭ biserica și prescriptele ei ți-au fost și îțĭ sunt lucrurĭ de a doua mână, nu le observedĭ nici măcar atâta cât le observă cel din urmă credincios al bisericii nóstre.

Terenul bisericesc numai întru atâta l'ai cultivat, cât ai fost silit, și și atunci numai décă ți-au permis ocupațiunile laterale, carĭ nu avut și n'au cu biserica nici în clin, nici în mânecă; de aceea până acum 3—4 anĭ lumea nóstră bisericéscă nici n'a sciut că faci parte din clerul monachal al bisericii, au sciut—dóră! o parte dintre ctrădanĭ, că aparținĭ la biserică. Te-ai înstrăinat de noi și de biserică cu totul!!

Noi ca Românĭ avem și noi o politică în acest stat; ne-am pronunțat în trebĭ de politică, avem un program politic; éră ca credincioșĭ ai bisericii române gr. or. am luat cu toții dela Vlădică până la opincă — în adevăratul înțeles al cuvêntului — posițiune fată de reformele politice-bisericescĭ; ai fost chiar D-ta unul dintre fruntașĭ când s'au luat conclusele — fiind-că atunci biserica și fiiĭ ei indulgențĭ, trecênd peste posiția stângace ce o aveai în biserică, te-au fost reprimit, ba — durere! — te-au înălțat, încredințându-țĭ însemnatul post de vicariu episcopesc în Oradea-Mare.

Și acum ce vedem! Ne batjocurescĭ programul politic lăudând pe cei mai încarnațĭ adversarĭ ai neamului românesc, prin ceea-ce le spunĭ tot-deodată, că bine ne-au făcut și că bine ne fac, cum ne fac; éră biserica ni-o facĭ obélă, lăudând politica bisericéscă a guvernului, pe care întrégă nóstră biserică a reprobat'o și o reprobă.

Ei bine! Astă necualificabilă întorsătură nu dic, că nu o poțĭ face, au făcut'o și o mai fac și alții, dér ei o fac în numele lor propriu și pe socotéla lor. D-ta însĕ nu purcedĭ ca dênșiĭ! D-ta Te-ai îmbrăcat în purpur și vison, ai pus crucea la gât și astfel cu vestmintele bisericii nóstre ai plecat să facĭ politică pentru interesele D-Tale.

Un bărbat de caracter nu face niciodată asemenea lucrurĭ; atâta dóră — păcatele mele! — sunt sigur, că vei sci și D-ta, că un archimandrit nu se numesce archimandrit pentru că-l chiamă Iosif Goldiș, ci pentru-că este demnitarul unei bisericĭ. Ei! Unde-țĭ-i procura dela biserică? unde-țĭ-e învoirea mai marilor D-tale? Indată ce te-ai pus în conflict cu disciplina și cu interesele bisericei, te face datorința sĕ desbracĭ haina bisericéscă. Desbracă hainele bisericescĭ, nu ni-le murdărĭ, nu ne demoralisa poporul!

Du-te în hainele lui Iosif Goldiș la Ceica etc., nu într'ale bisericii, fiind-că lumea crede, că și noi împărtășim năbăuciile, ce le-ai vorbit, și dĕu ni-e gróznic de rușine; ia-țĭ banĭ pentru astfel de lucrurĭ din averile celor ce-ĭ batjocuresci; sci bine cu ce greutate te plătim pentru lucrurile bisericescĭ, ce le așteptăm dela D-ta fără sĕ le facĭ; dér încă sĕ-țĭ mai dăm banĭ și pentru-ca D-ta sĕ ridĭ de noi și de biserica nóstră?

Dóră nu vei voi sĕ ne silescĭ a te încungiura întâlnindu-te pe drum, séu în vre-nu oficiu bisericesc?

Dómne Dómne, ce-am ajuns! Un demnitar bisericesc în contra némului din care a ieșit și în contra bisericii, ce l'a înălțat — bine sciut! fără nici un merit bisericesc, căcĭ anii nu-s nici un merit.

Ei bine, d-le Goldiș, de ce te bagĭ în lucrurĭ, carĭ nu le pricepĭ? Orĭ n'ai destul de lucru ca vicariu? Dér, de când eștĭ acolo, de câte-ori țĭ-ai visitat parochiile și școlele parochiale? Vréi sĕ mergĭ la dietă, ca sĕ ne încurcĭ și negligezĭ și mai tare afacerile, ce-țĭ aparțin? Vréi adecă cu paguba nóstră sĕ te recomandĭ la mitră? O vei nega-o, dér se vede cât de colo. Iertatu-țĭ-e sĕ părăsescĭ postul de vicariu?

Numai ómenii slabi se ridică pe asemenea căi; nici un demnitar al bisericii nu ni-a făcut așa rușine; dér și D-ta ne poțĭ scăpa de ea, décă până a nu'țĭ exercita mandatul ce l'ai primit din grația guvernului vei depune hainele și insigniile bisericescĭ. Dă-ne înderĕt ce-i al nostru și apoi plécă unde vréi!

Un fiiu de plugar.

„Ex uno disce omnes." Incidentul care a produs scandalul revoltător, despre care am vorbit în numĕrul trecut și al cărui erou este Dr. V. Lucaciu, trage după sine nouĕ scandalurĭ.

„Tribuna" de Marțĭ publică nisce telegrame, ce s'au schimbat între Sisești și Sibiiu după aparațiunea rĕspunsului lui Lucaciu, ce l'am reprodus și noi în numĕrul trecut. Anume spune, că redacția „Tribunei" a telegrafat corespondentului sĕu din Șișești, cerênd sĕ-i rĕspundă, în care di s'a ținut acolo serbarea școlară milenară sub presidiul lui Lucaciu.

Acéstă telegramă a ajuns mai curênd în mânile lui Lucaciu, decât în ale adresatului, așa că Lucaciu a aflat din ea pe autorul corespondenței din cestiune, care este preotul cooperator din Șișești Eugeniu Dredeanu. Lucaciu a și rĕspuns mai întâiu la ea, declarând printr'o depeșă cu cuvintele cele mai injuriose pe cei dela „Tribuna" de tovarășĭ, carĭ au făcut complot contra lui cu un „miserabil".

După ce se ocupă cu întrebarea, cum a putut ajunge Lucaciu în prosesiunea acelei telegrame? „Tribuna" publică și un rĕspuns telegrafic al corespondentului ei, în care acesta spune, că „serbarea s'a ținut la 17 Maiu", că „învĕțătorul i-a raportat verbal ex offo presența lui Lucaciu", dér „că acum, presionat fiind, învĕțătorul și poporul o négă".

Sub rubrica „Mai nou", „Tribuna" mai publică o telegramă a lui Lucaciu, adresată redactorului ei, Dr. Eliă Dăian, care telegramă se finesce cu cuvintele: „Condamn și eu ideile politice presentate de Popovicĭ în contul lui Brote. *Am însĕ dovedĭ, că nu așa stă lucrul. Rușine sĕ vĕ fiă mișeilor*". (Va sĕ dică Dr. Lucaciu „are dovedĭ", că consorțiul Slavicĭ-Brote nu se conduce de „ideile politice" condamnabile, ce i-se atribue. Apoi cum sĕ nu aibă, când Lucaciu întotdéuna a făcut și face și adĭ parte din acest consorțiu?)

*

Póte sĕ fi fost trasă pe sfóră „Tribuna" de corespondentul ei. Acésta se va lămuri în curênd. „Tribuna" a urmărit, cum se vede, tendența de a lămuri o seriă de bănuelĭ relative la atitudinea politică a lui Lucaciu. Ținem însĕ sĕ accentuăm, că nu ne putem identifica nici cu tonul, nici cu modul, cum se tractéză în „Tribuna" afacerea acésta.

In orĭ-ce cas este invederată tendința lui Lucaciu, de-a se folosi de acest incident pentru a-se rupe cu totul de soții sĕi din comitet, cu carĭ a intrat în conflict de astă-iérnă.

Scopul, ce-l urmăresce, reese în modul cel mai moderat dintr'o declarațiă a 72 de locuitorĭ din parochia sa, ce s'a publicat în numĕrul de Marțĭ al „Gazetei" din Bucuresci, organul principal al consorțiului Bianu-Slavicĭ-Brote-Lucaciu. Acéstă declarațiă, de patru colóne, culminéză *pro primo* într'o laudă escesivă, ce se face lui Lucaciu, care este declarat ca „cel mai iubit bărbat al națiunei", ca „omul în care se personifică în modul cel mai cuceritor idea românismului" etc. etc. și de aceea i-se dă casului cu corespondența din „Tribuna" o gravitate extra-ordinară. *Pro secundo* culminéză în declararea, că Lucaciu înzadar a așteptat ca „sĕ se reunéscă toțĭ la un loc la o lucrare frățéscă" în comitetul național, precum și cu întreg partidul, că „s'a înșelat în optimismul sĕu" și că „nu mai póte sta în tovĕrășiă cu șiracii, carĭ au publicat infama corespondență;" „Tribuna" de astădĭ nu numai că nu o fóia seriósă, dér e un pamflet de scandal și de minciunĭ, e fóiă dușmană intereselor poporului român și mai pe sus de tóte e o fóiă necinstită".

Acestea le spun pretinșii 72 de poporenĭ fruntașĭ ai lui Lucaciu, carĭ au iscălit acea declarațiă. Cu alte cuvinte, Lucaciu vorbesce prin graiul lor. Ideile lui, vanitatea și îngâmfarea lui, dorul lui de rĕsbunare și de mărire pe ruinul soților lui de luptă de odinióră, respiră în tótă vigórea din fiă-care șir al acelei declarațiunĭ.

Care este ținta, décă nu aceea, pe care am accentuat'o noi în numĕrul trecut, că adecă V. Lucaciu se folosesce de-un cas mic, pentru a-și spăla cu el tóte pĕ-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

O inimă de aur.

Noveletă spaniolă de *Iosc Navarette*.

Cu revĕrsatul dilei plecase de acasă.

Servitórea ședea în bucătăriă, și moțăia cu corfa la piciore, cu cótele pe masă și cu capul sprijinit pe mânĭ.

Orologiul bisericei din vecinătate anunțase deja órele 3, totuși la cuptor nu ardea focul și nu se puteau vedé nicăirĭ pregătirĭ pentru dejun. Coperișul cutiei cu cărbunĭ era deschis. Cleștele, vătrarul erau acolo, lucrul de căpeteniă lipsia însĕ și adecă cărbunii. Pisica sgâria corfa și miorlăia, ca și când ar fi voit sĕ deștepte pe ceea ce dormea.

Din bucătăriă ducea un coridor strîmt la o ușă, care da într'un mic apartament. Aici e întunerec și numai prin crepăturile oblónelor de lemn pătrundea câte-o radă de lumină. Tăcerea, ce domnia aicĭ, fù întreruptă prin un plânset înăbușit și apoi de un altul, ce păreau a veni dela o femeiă și dela un copil.

— „Mamă".

— „Ce-i puiule?"

— „De ce plângĭ?"

— „Nu plâng".

— „De ce nu te scolĭ?"

— „Fiind-că e prea de diminéță".

— „Mamă, mi-e fóme".

— „Ai puțină răbdare... când va veni tata, atunci vom dejuna cu toții".

— „Unde a plecat tata și de ce stă atât de mult?"

Femeia nu rĕspunse, ci-și trase plapomă peste cap și rĕmase nemișcată.

Aprópe la aceeașĭ óră sta la colțul unei strade, în partea cea mai împopulată a orașului, un bărbat ca de 28—30 de anĭ, ale cărui haine curate și bine petecite lăsau sĕ se vadă, că face parte din o clasă mai bună a societății, dér că a cădut pradă miseriei. Fața palidă și slabă trădau o agitație internă și temere sufletéscă. De brațul stâng îi era atêrnat un coș cu florĭ. Pentru ca sĕ se apere de frig își apăsase pe ochi păläria de pâslă și-șĭ ridicase gulerul hainei sale de vară. In timp ce tênĕrul bărbat călca când pe un picior, când pe altul, își gândea:

„Am fost deja în trei locurĭ și nu-mĭ dau pe puținele rufe nici un ban, necum un *duro*, de care am mare nevoiă acum. Dumnedeule, acasă mĕ așteptă cu nerăbdare... Astădĭ nu putem spune servitórei, că mâncăm afară în oraș. Unde sĕ mĕ duc, la cine sĕ mĕ adresez așa de diminéță... Dumnedeule... ce sĕ fac?"

In momentul acesta veni o societate veselă de ambele sexe dintr'un restaurant, unde petrecuseră de séra până la diua albă. Se despărțiră în diferite direcțiunĭ și doi dintre domnĭ trecură pe drumul, unde se afla tênĕrul tremurând de frig.

„Frumósă socotélă", dise unul dintre ei scoțênd din busunar o lungă hârtiă și începu sĕ cetéscă: „Stridii, costițe de vițel, masline, șampaniă, cafea și alte mezelurĭ la un loc 846 realĭ; 50 realĭ pentru cântărețĭ și o grămadă de duros pentru servitorĭ".

— „Cine se va supĕra pentru astfel de lucrurĭ", îl mângăia celalalt. „Cel puțin ne-am petrecut bine."

— „Ce mĕ privesce pe mine, e cam mare prețul, căcĭ mai am numai câte-va mii de realĭ în busunar, cu carĭ trebue s'o duc trei sĕptĕmânĭ... Dér ai dreptate, ce sĕ ne mai batem capul, la bancherul meu am credit nemărginit... Ah, bună diminéța Suarey", dise vorbitorul către tênĕrul sĕrăcăcios îmbrăcat, lângă care ajunseseră.

Suarey își luă păläria și murmură cu vocea înăbușită: „D-le baron, voițĭ sĕ mĕ ascultațĭ un moment.."

— „Vin îndată", dise baronul către tovarășul sĕu și se opri.

— „Nu am voit sĕ te tutuesc în astfel de costum sĕrăcăcios", începù nenorocitul, „pentru-că mĕ temeam, că te va pune în perplesitate..."

— „Și ce vréi?"

— „Juan, suntem amicĭ din copilăriă și foștĭ camaradĭ de școlă. Acum două lunĭ mi-am pierdut locul, deórece firma, la care am fost a dat faliment. Erĭ n'am mâncat nimic, nici eu nici soția și copilul meu. In amintirea mamei tale te conjur, împrumută-mĭ un duro, pentru ca sĕ pot cumpăra ceva de mâncare. In câte-va dile întru în noua mea funcțiă și ca om cinstit, ce sunt, țĭ-l voiŭ da înapoi".

— „Ai oemerit rĕu, dragă amice", rĕspunse baronul dând din umerĭ. „Ne-am

catele sale, alarmând lumea și țéra, că tot ce s'a dis până acum despre el și despre ortacii săi dela „Gazeta“ din Bucurescĭ a fost minciună perversă, calumnia unor ómenĭ necinstițĭ, și că acum Lucaciu nu mai e dator să țină sémă nicĭ de comitet, nicĭ de partidul național, nicĭ de nimenea, ci va lua biciul, care este pregătit de faimosul consorțiu și de protectorii lui, ca să lovéscă cu el în frații săi.

Nicĭ-odată Lucaciu nu s'a arătat în figura sa adevĕrată de unéltă reacționară, ca acuma.

Ex uno disce omnes!

CRONICA POLITICĂ.

— 7 (19) August.

Din incidentul visitei împĕratului **Francisc Iosif în Bucurescĭ** i-se scrie diarului german „*Münchener Allg. Zeitung*“ între altele următórele: „Până când visita monarchului austriac la curtea română e privită din partea pressei române ca un însemnat act politic, care va avé ca urmare o apreciare mai démnă a românismului și o situație mai mulțămitóre (?) pentru Românii din Ungaria și Transilvania; diarele maghiare séu înregistréză simplu acel eveniment, séu, ca o fóiă din Clușiu, o numesc *capitulare înaintea Românieĭ*. Nu numai Românii, ci tóte popórele din Balcanĭ cunosc deosebirea între politica austriacă și cea maghiară, și orĭ cât de divergente să fiă interesele popórelor balcanice, într'una tóte se numesc, adecă în *antipatia contra Maghiarilor*“.

*

De câte-va dile încóce se vorbia necontenit despre o **crisă în sinul guvernului german.** Unele diare susțin acum, că crisa s'a resolvat prin dimisionarea ministrului de resbel *Bronsart de Schellendorf*, altele afirmă însĕ că prin acésta crisa generală numai s'a amânat și va isbucni érăși după visita Țarului. In autograful împĕratesc, apărut în fóia oficială germană și adresată fostului ministru de resbel Bronsart se amintesce serviciile valorose ale acestuia și că el și-a dat dimisia din cause sanitare. Impĕratul Wilhelm l'a numit pe Bronsart adjutant general. Noul ministru de resbel german, care a fost numit imediat după dimisionarea lui Bronsart, este generalul *Gossler*, fostul comandant al corpului de armată din Hessa.

*

Privitor la întêmplările de pe insula **Creta** i-se anunță lui „*Pol. Corr.*“, că guvernul frances a ordonat comandanților *vapórelor de resbel francese*, aflătóre în apele cretane, ca în cas de lipsă să ofere sprijin creștinilor locuitorĭ pe insulă. Mai departe se constată, că din nou va fi înființată în marea mediterană *o flotă ruséscă permanentă*, ca și care a mai esistat înainte cu câțĭ-va anĭ.

A produs mare sensație în Sofia **dimisiunea ministrului de resbel bulgar,** *Petrow*. Se asigură, că dimisiunea lui a fost forțată din causă, că s'ar fi opus hotărîrei principelui ca toțĭ oficerii bulgarĭ emigrațĭ în Rusia să fiă rechiămațĭ.

Vandalismele dela Oradea-mare înaintea tribunalului.

(S e n t i n ț a).

Procesul în causa cunoscutelor vandalisme dela Oradea-mare, a căruia pertractare s'a început înaintea tribunalului de-acolo Mercurĭ în 12 August n. c., s'a terminat Sâmbăta trecută. Pertractarea a durat așa-déră 4 dile.

In diua primă, după cum am arătat deja, au fost ascultațĭ acusatorii și o parte din acusațĭ. In diua a doua, Joi, s'a ascultat cealaltă parte dintre acusațĭ și s'a început ascultarea martorilor, care s'a continuat și Vinerĭ. A urmat vorbirea de acusațiune a procurorului și pledoariile apărătorilor. Sâmbăta la órele 12½ s'a cetit *sentința*, care este următórea:

Acusatul principal *Bercsey* György, președintele societății industriașilor și acusatul al doilea *Sas* Ede, diarist, s'au aflat vinovațĭ pentru crima violenței esercitate față de privațĭ (§ 176 al codi. penal) și de aceea, pe lângă luarea în considerare a §-lui 91, au fost osîndițĭ la *câte șése lunĭ temniță ordinară.* Au fost însĕ *absolvațĭ de subacusațiunea pentru delictul agitațiunei* prevĕdute în §. 171 și punct 2 din §. 172.

Acusațiĭ: *Féder* Samuel, calfă de croitor; *Schneider* János, mărinar; *Fráter* Gyula calfă de croitor; *Gencz* János, calfă de cojocar; *Klein* Armin, calfă de croitor; *Pál* Istvân, měsar; *Szilagyi* Lajos, calfă de prăvăliă; și *Ekkert* Jozsef, calfă de prăvăliă: au fost osîndițĭ, tot pe basa §-lui 176, la *câte una lună închisore ușoră.*

Toțĭ ceilalțĭ acusațĭ au fost absolvațĭ. De esemplu: Fehér Dezsö redactorul diarului „Nagyvárad“, care a fost acusat *în locul al treilea*; apoi Halász Lajos, redactorul diarului „Szabadság“, Vidovits Gyula, care de-asemenea e diarist, cum și alțĭ „meisterĭ-șefĭ“ ai sĕlbatecilor demonstrațiunĭ în contra Românilor, au rĕmas curațĭ ca lumina sórelui. Osînda a cădut cam tot numai asupra unor calfe de prăvăliĭ, orĭ meșteșugarĭ; ér „domnii“ au scăpat, ca și cum ar fi fost chiar fermecațĭ!

Că cei doi dintâiŭ au fost osîndit cevașĭ mai serios, vede ori cine, că acésta s'a făcut numai pentru ochii lumei, ba unele foi unguresci spun cu un fel de siguranță, că în urma apelațiunei osînda lor va trebui să fiă ușurată.

De vre-o despăgubire pentru Românii păgubițĭ foile unguresci nu fac nicĭ o amintire; se vede că peste acésta a trecut cu vederea onor. tribunal dela Orade.

„Magyarország“ pretinde a sci, că *acéstă sentință s'a adus la urgitarea guvernului, care anume a dat îndrumărĭ în privința acésta tribunalului dela Orade.* De aci își esplică fóia unguréscă, pentru ce acéstă cestiune, care s'a amânat trei anĭ de dile, a trebuit acum să se resolveze repede și nu s'a luat în considerațiune nicĭ cererea mai multor acusațĭ, nicĭ cererea procurorului de-a se amâna pertractarea. „Magyarország“ dice, în fine, că scopul acestei grabe marĭ din partea guvernului este, de *a i câștiga pe „Valahĭ“ pentru viitórele alegerĭ!*

Sabia lui Rakoczy.

Un act de generositate al Țarului Nicolae II.

In lista obiectelor din museele străine, ce a hotărît comisiunea esposiției din Pesta să-le procure pe calea împrumutării pentru timpul cât va dura esposiția, se află și sabia principelui Transilvaniei George Rakoczy.

Acéstă sabiă se afla păstrată în museul curții din Petersburg. La intervenirea ministrului de esterne austro-ungar, Țarul a permis ca acéstă relicviă să fiă împrumutată pentru scopurile esposiției până la 1 August a. c.

Sabia are pe tăișul ei inscripția: „George Rákoczy II 1640“. Téca ei este de argint și bogat împodobită cu corale. Asemenea împodobit este și mânerul sabiei. Pe la mijlocul tecei se vede emblema Transilvaniei, gravată în argint și aurită.

Sabia lui Rakoczy a fost dăruită la 1848 de damele maghiare din Transilvania generalului Bem. Când Rusii au năvălit peste tabĕra lui Bem, au luat ca pradă și sabia acésta, care astfel a ajuns în museul curții din Petersburg.

Inainte de terminul când trebuia să fiă retrimisă la Petersburg, Țarul s'a decis a dărui sabia lui Rakoczy museului național din Budapesta.

Ambasadorul rusesc din Viena, contele *Kapnist* a adresat din acest incident ministrului de esterne Goluchowski următórea notă:

„Escelenței Vóstre îi va fi de sigur cunoscut, că museul împĕrătesc „Hermilag“, din incidentul esistenței naționale de o miiă de anĭ a Ungariei, a espus la Budapesta o sabiă prețiósă, odinióră proprietatea lui George Rakoczy.

„Informat fiind despre viul interes, ce-l are Ungaria pentru acéstă relicviă istorică, Majestatea Sa împĕratul și stăpânul meu m'a însărcinat de-a oferi în numele sĕu acéstă sabiă museului național din Budapesta.

„Prin acésta dedicare Majestatea Sa împĕrătéscă doresce a documenta, cât de mult prețuesce acea cordialitate, ce caracteriséză raporturile esistente dintre împĕrăția rusescă și monarchia austro-ungară.

„La ordinul împĕratului am onórea a încunosciința despre cele mai sus pe Escelența Vóstră, ca ministru comun de esterne al Majestății Sale ces. și reg. apostolice, cu rugarea, să bine-voițĭ a aduce cuprinsul acestei note la cunoscința guvernului regesc unguresc. Primițĭ etc.“

La acésta notă a rĕspuns ministrul de esterne, contele Goluchowski următórele:

„Escelența Vóstră a-țĭ bine-voit a aduce la cunoscința mea prin nota Vóstră, dela 26 Iulie (7 August), generósa hotărîre a Majestății Sale, împĕratului Nicolae, prin care dăruesce museului național, din Pesta sabia lui George Rakoczy, ca un semn al acelei cordialitățĭ, ce caracteriséză raporturile esistente între împĕrăția rusescă și monarchia austro-ungară.

„Majestatea Sa împĕratul și regele, viu atins prin delicata atențiune, care a inspirat acest înalt act de politică al măritului vostru stăpân, m'a însărcinat de a-i esprima, prin mijlocirea Escelenței Vóstre, mulțămirea sa cea mai sinceră“.

„Sunt fericit a putea satisface acestei prea înalte însărcinărĭ prin rêndurile de față, și nu voiŭ întrelăsa de-a aduce guvernului regesc unguresc neamênat la cunoscință nota ce ațĭ avut bunătatea a mi-o adresa, care notă — pot să asigur înainte pe Escelența Vóstră — va fi primită cu viuă mulțămire și cu sentimente pline de mulțămire de națiunea maghiară. Primițĭ etc.“

*

Vorbind despre darul împĕratului Rusiei, „Pester Lloyd“, care îl salută cu viuă bucuriă și mulțămire, dice între altele:

„In nicĭ o pătură a poporului unguresc nu se mai găsesce vr'un prejudițiu, vre'o preocupare, séu chiar vr'un sentiment dușmănos față cu Rusia; din contră întrégă nóstră lume politică doresce să trăéscă în sinceră amicițiă cu împĕrăția vecină. Pătrunsă de înalta stimă pentru progresele uriașe ale Rusiei și plină de recunoscință pentru trăsătura pacinică a nisuințelor ei esterióre, carĭ, mai ales de curênd în afacerile Orientului, se înțelnesc armonic cu cuprinsul conservativ al politicei Austro-Ungariei, națiunea unguréscă nutresce calde simpatii pentru cavaleréscă figură a tînĕrului Țar, care a dat deja atâtea dovedĭ al inimei sale nobile și a iubirei sale de pace...“

Mult mai sincer decât „P. Lloyd“, care acum de odată ca din senin admiră „progresele“ Rusiei și „iubirea ei de pace“, este „Budapesti Hirlap“, care de-o parte bucurându-se ca un copil, că contele Kapnist a luat notiță în scrisórea sa de esistență milenară *națională* a Ungariei, în ceea ce vede un fel de accentuare a posiției de drept public a Ungariei, de altă parte se indispune mult vĕdênd, că contele Goluchowski califică fapta Țarului numai ca „un act de înaltă politeță dictat de o delicată atențiune“.

Acéstă fóie independistă voesce însĕ să tragă din generositatea Țarului și alte consecențe practice, punênd'o ca esemplu curții din Viena, care în tesaurul sĕu păstréză multe relicvii din istoria Ungariei. „Am dori“, dice „Bud. Hir.“, „ca odată aceste relicvii, să ajungă din proprietatea împĕratului în proprietatea regelui maghiar și decă voim să le vedem, să nu mai trebuéscă să călĕtorim în țéra vecină la Viena“.

Adevĕrat, numai modeștĭ nu sunt gazetarii jidano-maghiarĭ. Și cum se și fiă, când le vin darurile așa de-a gata până și dela Țarul alb.

*

O singură cestiune este și rĕmâne încă de resolvat în afacerea sabiei lui Rakoczy.

E o cestiune de delicateță și de-o parte și de alta.

După-ce la stăruința guvernului unguresc s'a cerut împrumut dela Țarul acea sabiă luată de trupele rusescĭ la 1848; s'a cerut pentru o sărbare națională ce s'a dis, că stă sub însăși protecția împĕratului și a regelui austro-ungar, s'a cerut pentru că

---

jăfuit cu totul astă-nópte. Tu scii, cum tótă lumea abuséză de 'generositatea mea. Peste o sĕptĕmână vino la mine, voiŭ vedé decă pot face ceva pentru tine“.

— „Și acum.... nu poțĭ să-mĭ dai nimic?“

— „Nicĭ un ban...“

— „Ți-am spus, că peste câte-va dile intru în funcțiă!“ esclamă Suarey desperat. „E vorba de adĭ și mâne...“

— „Mĭ pare rĕu, dér ți-am spus, că mi-e imposibil... Bună diua“ dise baronul și se grăbi după amicul sĕu.

— „Ce ți-a cerut omul?“ întrebă acesta, „de sigur, că vré pomană!“

— „E ceva revoltător, cum póte un om, care a fost cinstit odată, să devină un vagabond. Decă nu m'ar fi ținut considerațiunea, că mamele nóstre au fost odată prietine, și că noi am fost camaradĭ de școlă, așĭ fi chiămat îndată poliția. Pentru ca să scap de acest nerușinat l'am mângâiat pentru sĕptĕmâna viitóre“.

— „Decă ai avut intențiunea să-l ajuțĭ, în locul tĕu l'așĭ fi ajutat îndată.“

— „El mi-a spus, că are lipsă numai astădĭ și mâne de-o mică sumă, căcĭ apoi intră în noua sa funcțiune. Decă e adevĕrat acésta, atuncĭ sunt liniștit, căcĭ îl cunosc, decă însĕ m'a mințit, atuncĭ e un șarlatan, care a încercat să-mĭ stórcă banĭ“.

* * *

Cu capul plecat și aprópe amețit se duse Suarey spre casă. Nicĭ el singur nu scia, de unde mai are putere să urce treptele până în etagiul al patrulea.

— „Nimic!“ murmură el, cădù pe un scaun și-și ascunse fața în mânĭ.

— „Papa“ striga copilul „mama nu voesce să-mĭ dea de mâncare și sunt flămând“.

— „Nu te descuragia“, dise femea stringênd în brațe pe bărbatul sĕu și sărutându-l. „Poimâne îțĭ iai leafa și pentru aceste două dile avem o resursă.

— „Care?“

— „Matrața servitórei nóstre. Deórece noi durmim de-o lună fără matrață, va puté și servitórea să dórmă două noptĭ fără matrață. Chiam'o inlăintru și tu stăi puțin afară“.

Servitórea veni și vorbi numai câteva minute cu stăpâna ei, apoi alergă în cămara de lângă bucătăriă, căută puțin în geamantan și se întórse în odaie cu fața radiósă de bucuriă.

— „Și ce poftițĭ?“ întrebă Bonifacia, punênd în mâna stăpânei sale câte-va piese de *duros*.

— „Mai înainte de tóte pregătesce pentru tine și pentru noi un dejun și apoi du-te în piață și târguesce pentru prând... Nu voi uita nicĭ-odată acésta, suflet bun și iubit.“

Bonifacia alerga, căcĭ numai putea de emoțiunată, ce era.

— „Scăpațĭ!“ esclamă tînĕra femeă cătră bărbatul ei, arătând banii ce îi mai avea în mână.

— „Inima și cultura intelectuală sunt două lucrurĭ în adevĕr separate“, dise Suarey: „Cine voesce să iubéscă pe ómenĭ, trebue să mérgă la aceia, carĭ în mijlocul vieții egoiste și-au mai păstrat inimă bună și simț sănĕtos“.

U.

e o relicviă fórte preţiósă din istoria Transilvaniei, este o întrebare, décă acum, tocmai în ajunul visitei ce voesce sĕ-o facă Ţarul curţii din Viena, nu era acesta întru cât-va într'o situaţiune neîncunjurabilă de a sevîrşi actul de delicateţă dicêndu-le: „Ţineţi-vĕ sabia, ce v'am luat'o la 1848, décă vĕ este aşa de scumpă!"

SCIRILE DILEI.

— 7 [19] August.

Din causă, că legea pentru repausul de Dumineca (art. de lege 13 din 1891) prescrie repausul şi pentru diua de St. Ştefan, ce cade mâne în 20 August călindarul gregorian, **numĕrut proxim al fóiei nóstre va apăré numai Vinerĭ séra.**

—o—

In suita Ţarului au fost numiţĭ, pe cât timp Ţarul şi Ţarina vor petrece în Austro-Ungaria, pentru serviciul de onóre următorii: comandantul de corp prinţ Rudolf Lobkovitz, colonelul Pfluge-Pfügl, colonelul Kiwisch, şi majorul prinţ Dittrichstein; ér în suita Ţarinei: contele Nicolae Palffy şi contele Carol Trauttmansdorff.

—o—

Din Blaşiu publică „Unirea" următórele scirĭ: Sâmbătă în 15 l. c. s'a ţinut *consistor archi-episcopesc plenar*, la care pe lângă asesorii consistorialĭ din gremiu au luat parte şi mai mulţĭ protopopĭ din afară. Consistoriul a primit în Seminarul Vancean pentru studenţĭ 114 de gimnasiscĭ, ér în cel pentru fetiţe 55 de copile. Tot Sâmbătă a fost şi primirea la teologiă. Primiţĭ au fost pentru Budapesta: Georgiu *Boeriu* şi Gerasim *Vană*, ér în seminariul din Blaşiu: Alesandru *Moldovan* şi Nicolau *Galea*, carĭ în anul trecut s'au susţinut la teologiă pe spesele proprii, au fost primiţĭ în beneficii. Ca clericĭ de anul I pe 1896/7 în seminariul din Blaşiu s'au primit studenţii absolutĭ: Ioan *Pop*, Ioan *Sântimbrean*, Vasiliu *Mureşan*, Ioan *Popeneciu*, Vasile *Suciu* şi Ioan *Crişan*. Pe spesele proprii s'au primit Augustin *Marcu* şi Ioan *Pop*. — D-nl. *Valeriu Suciu* teolog şi filosof absolut, din 1 Sept. 1896 s'a constituit de profesor suplent la gimnasiul superior gr. cat. din Blaşiu.

—o—

Petrecerea tinerimei academice române din loc, ce se va da Sâmbăta viitóre în sala otelului „Central Nr. I", promite a fi şi de astă-dată una dintre cele mai succese şi bine cercetate. Aflăm, că în vederea numĕroşilor óspeţĭ din România, ce petrec actualmente în oraşul nostru, şi despre carĭ nu ne îndoim, că vor lua parte în numĕr mare şi la petrecere, d-nii arangerĭ au introdus în ordinea de dans mai multe *jocurĭ speciale din România*, carĭ la tótă întêmplarea vor face petrecerea mai interesantă. In total, din pregătirile, ce se fac, putem conchide cu siguranţă, că cei ce vor lua parte la acéstă petrecere vor rĕmâné fórte mulţămiţĭ.

—o—

Metamorfosă. „Bud. Közlöny" aduce scirea, că d-l *Iuliu Karsai*, profesor ordinar la gimnasiul românesc din Blaşiu, este numit profesor ordinar la noul gimnasiu unguresc de stat din Gherle. — Ce-l va fi îndemnat óre pe d-l Karsai sĕ trécă prin acéstă metamorfosă, părăsind gimnasiul românesc pentru a se pune în serviciul unei scóle de maghiarisare??....

—o—

Sir Woodward, profesorul la universitatea din Columbia (America) de limbile romanice, a declarat mai multor diariştĭ din Bucurescĭ, că cu începutul anului viitor scolar va deschide un curs de limba română la universitatea de acolo. Distinsul profesor a plecat din Bucurescĭ peste Atena, Constantinopol, Paris, Londra, la New-York.

—o—

La cestiunea episcopatului armenesc-catolic din Ardeal. Oficiosului „Budap. Corresp." i-se anunţă din Ardeal, că între diferitele combinaţiunĭ cu privire la organisarea episcopatului arméno-catolic din Transilvania, ar avé mai multe prospecte modalitatea, ca actualul cap al bisericei arméno-catolice sĕ propune scaunului Sânt, ca sĕ se caseze provisoriul instituit pentru administraţia bisericéscă a catolicilor armenĭ, în interesul lăţirei credinţei catolice în Orient, şi sĕ se creeze în Gherla o episcopiă armenéscă independentă.

—o—

Iosif Gheorghian, fostul metropolit-primat al României, s'a întors din străinătate şi s'a stabilit la mănăstirea Căldăruşanĭ, lângă Metropolitul Ghenadie.

—o—

Cununiă. Din Deva ni-se anunţă cununia D-nei *Lucreţia Costa* vĕd. *Olariu* cu D-l August A. *Nicóră*, sĕvêrşită la 9 August n. c. — Sincerile nóstre urărĭ de fericire!

—o—

Musica orăşenéscă va concerta mâne, 20 c. n. la otelul „Pomul verde". Inceputul la $7^1/_2$ óre séra. Intrarea 30 cr.

—o—

Avis publicului. Oficiul poliţienesc din loc face cunoscut, că din incidentul sĕrbătórei Sf. Ştefan, têrgul de vite se va închide mâne la 10 óre a. m. Din momentul acela nu se vor mai subsemna paşapórtele pentru vite, si tóte vitele vor trebui sĕ fiă depărtate de pe teritorul pieţei.

—o—

Ospeţii, carĭ vin la Braşov, pot afla cele mai bune, mai curate şi mai higienice odăi la **Villa Kertsch**, aflătóre pe promenada cea mare a oraşului, în nemijlocită apropiare de gara tramvaiului, aşa că nicĭ nu mai trebue birje. Odăi multe şi pe ales, clădite în stil modern şi elegant mobilate, cu aşternut nou, mobile nouĕ, serviciu promt, ér bacşişurĭ nu se dau. In grădină restaurant şi musică mai în fiă-care di. Se pot închiria odăi şi apartamente întregĭ cu luna, cu sĕptĕmâna şi cu diua, costând după plac dela 1 fl. până la 4 fl. la di.

—o—

„Slovacii panslaviştĭ".

Corespondentul din Trstena al diarului „Pester Lloyd" îi raporteză acestuia, că în urma mişcărilor mai recente ale partidului poporal, câştigă tot mai mult teren „tendinţele panslaviste" între Slovacii din comitatul Arva. Dice amintitul corespondent, că în urma *pactului încheiat cu partidul poporal*, poporul religios slovac îi vede bucuros pe „agitatorii panslaviştĭ" chiar şi acolo, unde mai înainte nicĭ nu i-ar fi suferit. Ca dovadă pentru acésta corespondentul descrie decursul adunărei partidului poporal, ţinute la 2 c. în Trstena, în următorul mod:

Patru dile înainte de adunare veniră din comitatul Turoţ — la învitarea şefului partidului poporal din Arva, Zoltan *Zmeskal* — conducĕtorii Panslavilor din Turoţ: Matia *Dulla* şi Paul *Mudrony*, pentru de a pregăti comunităţile luterana din cercul Cubinului de jos. Membrii partidului poporal se temeau, că alegĕtorii luteranĭ din cercul Cubinului de jos nu vor fi aplecaţĭ de a-se alătura la partidul poporal, decă nu vor fi pregătiţĭ mai întâi cum se cade şi din punct de vedere *naţionalist* de către Dulla şi Mudrony. După-ce Dulla şi Mudrony au sfêrşit problema lor *Zmeskal* află că a sosit timpul, pentru de-a ţiné adunarea partidului poporal.

Aci contele Ferdinand *Zichy* fù încungiurat de un ştab veritablu panslavist, şi, pentru ca sĕ nu lipséscă şi decoraţiunea teatrală, unul dintre Panslaviştĭ: *Pirko*, stetea alăturea cu nobilul conte îmbrăcat în costumul naţional fantastic. Afară de amintiţii agitatorĭ panslaviştĭ mai erau de faţă: faimosul agitator panslavist din Cubinul de jos *Radlinsky*, directorul general al bancei slovace-naţionaliste „Tatra" Sigismund *Paulini-Toth*, proprietarul panslavist din comit. Trencin Rudolf *Krupecz*, şi advocatul panslavist din Sacolţa Vincentie *Vamlik*.

Urmarea nemijlocită a acestei adunărĭ frăţescĭ a Panslavilor şi celor din partidul poporal a fost împărţirea cercului Arva între sine. Vicentie Vamlik îmbià cercul *Bobro*, în numele Panslavilor, membrului partidului poporal Zoltan Zmeskal, până când vice versa acesta oferi cercul *Cubinului de jos* directorului general de odinióră al băncei „Tatra", lui Rudolf *Krupecz*, inginer emeritat rusĕsc, despre care se dice că susţine legătura Panslavilor slovacĭ cu Rusia.

Nu se póte afirma, că la viitórele alegerĭ din Arva va învinge partidul poporal, este însĕ sigur, că resultatul mişcărei pornite în Arva de către Zoltan Zmeskal şi contele Ferdinand Zichy va fi căderea definitivă a Slovacilor din Arva în mânile agitatorilor panslaviştĭ.

Programul de recepţiune al Impĕratului Francisc Iosif.

Diarele din Bucurescĭ publică sub titlul de mai sus, în părţile sale principale, programul de recepţiune al M. Sale Impĕratului Francisc Iosif. Étă-'l:

La 15 Septemvre, la órele 8 şi jumĕtate séra MM. LL. Impĕratul Francisc Iosif şi Regele vor pleca dela Mehadia cu un tren special.

La 16 Septemvre, diminéţa la órele 5, trenul special va sosi la Piteştĭ, unde se va face o recepţiune oficială MM. LL. Dela Piteştĭ MM. LL. vor pleca la Curtea de Argeş, unde la órele 11 şi jumătate vor lua dejunul.

Statul a dat deja instrucţii societăţei de construcţiunĭ ca sĕ facă repede podurĭ provizorii pe noua linie Piteştĭ-Curtea de Argeş, pentru trenul regal.

*

La 16 Septemvre, după amiadĭ la órele 4, MM. LL. vor sosi la gara de Nord, unde vor fi întâmpinate de M. Sa Regina, AA. LL. Regale Principele şi Principésa României, oficerii superiorĭ şi persónele oficiale. Pentru acéstă ocasiă la gara de Nord se lucréză deja la aranjarea unui mare salon de recepţie.

In séra aceleaşĭ dile va fi o mare recepţiă la Palat, apoi un prânz de gală, la la care vor fi învitaţĭ actualii şi foştii miniştrii, actualii şi foştii preşidenţĭ ai Corpurilor legiuitóre, generalii şi coloneli din garnizónă, miniştrii plenipotenţiarĭ străinĭ şi alte persóne oficiale.

După prânz se va face o retragere cu torţe. Capitala va fi iluminată.

*

In diua de 17 Septemvre. diminéţa la órele 8, MM. LL. şi AA. LL RR. se vor duce la castelul Cotrocenĭ şi apoi pe platoul dela Cotrocenĭ pentru a trece în revistă trupele, în numĕr de 32,000 de ómenĭ.

După defilare MM. LL. şi AA. LL. RR. vor lua dejunul la castelul Cotrocenĭ.

După dejun se vor duce cu un tren special la forturile dela Chitila şi Otopenĭ, unde se vor face marĭ exerciţii de tir şi tragere asupra cupolelor.

*

După amiadĭ, la órele 3 şi jumătate, MM. LL. şi AA. LL. RR. vor pleca la Sinaia, unde vor sosi la órele 3 séra.

Impĕratul Francisc Iosif va face o plimbare prin Sinaia cu M. Sa Regele.

Séra prânz de gală la castelul Peleş, iluminaţiă mare şi o nouă plimbare prin oraş.

*

In diminéţa dilei de 18 Septemvre MM. LL. şi AA. LL. RR. vor face escursiunĭ la stîna regală, la Urlătóre şi probabil la Buştenĭ.

Séra la órele 8 şi jumătate, M. Sa Impĕratul Francisc Iosif va pleca prin Predeal la Viena. MM. LL. Regele şi Regina, precum şi AA. LL. RR. vor însoţi pe Augustul Suveran până la Predeal.

Avis.

La şcóla comercială superióră gr. or. română din Braşov, anul şcolar 1896—97 se începe în 1 Septemvre st. v. In 1, 2 şi 3 Septemvre se vor înscrie şcolarii.

Aceia, carĭ de prima-dată voiesc sĕ fie primiţĭ ca şcolarĭ ordinarĭ în prima clasă a acestei şcóle, trebue sĕ dovedéscă cu testimoniu şcolastic, cumcă au terminat cu succes cel puţin 4 clase reale, gimnasiale, séu civile şi sĕ producă atestat de botez şi revaccinare. In o clasă mai înaltă se primesc numai cei promovaţĭ din clasa precedentă.

Tacsa şcolară anuală trebue plătită cu ocasia înscrierei şi constă din: a) didactrul, care pentru şcolarĭ de religia gr. or. şi gr. cat. este de 11 fl. v. a.; pentru cei de altă confesiune didactrul de 11 fl. se socotesce împătrat; b) tacsa pentru bibliotecă 50 cr.; c) pentru testimoniu şi programa dela finea anului plătesc scolarii nescutiţĭ de didactru 1 fl. 50 cr., cei scutiţĭ plătesc numai 1 fl.; d) pentru societatea de lectură a studenţilor plătesc şcolarii din cl. II. şi III. 1 fl., cei din cl. I. numai 50 cr.

Afară de acestea cei ce se înscriu de prima-óră la acéstă şcólă plătesc 2 fl. v. a. tacsă de primire.

Braşav, 6 August 1896.

Pentru direcţiunea şcólei comerciale:

Ioan Socaciu.

Pentru ce femeile sărută cu ochii închişĭ?

De Iulius Stettenheim.

O damă, care lasă sĕ fiă sărutată, totdéuna îşĭ închide cel puţin un ochiu. Inchidêndu-i pe amêndoi, arată, că e mai mult ca indulgentă.

*

Deóre-ce ele arare-orĭ cred pe bărbatul, care le sărută, damele închid ochii, pentru ca sĕ dea espresiune dorinţei şi speranţei, că cineva le va deschide ochii.

*

Damele sărutate cunosc cântecul: „In ochĭ se află inima". Prin urmare e un act de precauţiune, când îşĭ închid ochii, pentru că ele se tem, că bărbatul, care le sărută, sĕ pótă uita inima lor.

*

Dama sărutată fără îndoială a audit, că amorul e orb. Inchidênd ochii, arată că iubeşte.

*

Ele îşĭ închid ochii, pentru ca sĕ pótă jura, că n'au stat cu bărbatul între patru ochĭ.

*

Ele se tem, că li-se va arunca ţĕrînă în ochĭ. Se scie, că téma acésta e cam îndreptăţită.

*

Multe dame închid ochii la sărutat din precauţiunea, pentru ca sĕ fiă sigure, că cel puţin atuncĭ nu aruncă ochii asupra altora.

Şi cocoşii închid ochii când cântă, pentru că, după cum se dice, sciu cântecul pe de rost. Tot astfel cele mai multe dame sciu sărutatul pe de rost.

DIVERSE.

Flórea Muntenegrului. De câtva timp încóce diarele scriu fórte mult despre logodna principesei din Muntenegru, Elena, cu moştenitorul de tron italian. Pricipesa Elena e al cincĭ-lea copil al principelui Nichita din Muntenegru. Ea are 23 de anĭ şi e de-o frumseţă rară. In anul trecut, când regele Umberto a făcut prima dată cunoscinţă la Veneţia cu principesa, s'a mirat de frumseţa şi afabilitatea ei. Deja în primăvéra anului trecut s'a fost lăţit scirea, că prinţul de Neapol s'a logodit cu princesa Muntenegrului. Părechia regéscă italiană a făcut cunoscinţă cu principesa Elena în 29 Aprilie 1895 în Veneţia, unde regele Italiei a fost de faţă la deschiderea esposiţiei internaţionale, şi princesa Muntenegrului, Milena, încă a fost la esposiţiă cu fetele sale Ana şi Elena.

Literatură.

In editura librăriei Nicolae I. Ciurcu din Braşov a apărut: **Carte de rugăciunĭ,** pentru folosul şi mângăierea fiă-cărui creştin, întocmită de *Ierodiaconul Damaschin* din sfânta mănăstire Sinaia. Format estetic pe 336 pag., hârtiă fină. Preţul 65 cr.

*

Dicționar universal al limbei române, apărut în Institutul de editură *Ralian și Ignat Samitca* din Craiova, e prima operă românéscă de felul acesta, menită a aduce marĭ servicii pentru cunóscerea mai aprofundă a limbei și pentru vulgarisarea culturei elementare. Autorul ei d-l *Lazăr Șăinéanu*, doctor în litere, laureat al Universității și al Academiei Române, profesor la școla normală superióră din Bucurescĭ, a voit sĕ pună la disposițiunea publicului un repertoriu de noțiunile generale privitóre la limbă, la biografia, geografia și istoria națională, — materii, carĭ figuréză pentru intâia-óră într'o carte românéscă de-asemenea natură. Dicționarul conține aprópe 1000 pagine pe 2 colóne și în privința esecuțiunei tipografice nu lasă nimic de dorit. Prețul e cât se póte de eftin: un esemplar broșat costă numai 6 lei 50 banĭ séu 3 fl. 10 cr., ér legat peste tot în pânză, cu inscripția în negru, costă 3 fl. 60 cr. Se póte procura și dela librăria Ciurcu din Brașov.

*

Escursiunĭ pe munții Țerei-Bârsei și ai Făgărașului. Cu titlul acesta a apărut în tipografia „A. Mureșianu" din Brașov o carte fórte prețiósă, scrisă de d-l *Ioan Turcu*, protonotar pens. al comitatului Făgăraș. In acéstă carte, scrisă în formă de istorisirĭ pe cât de interesante, pe atât și de plăcute la cetit, se cuprinde descrierea amĕnunțită a munților, cu tóte potecile și platourile lor, cu animalele și plantațiunile lor; apoi viéța ciobanilor și păstorilor din munțĭ cu multe legende și istorisirĭ plăcute; descrierĭ întregite cu schițe istorice despre castelele și Țéra Făgărașului etc. etc. Pentru istoricĭ, pentru turiștĭ, pentru cei ce vor sĕ cunóscă, orĭ chiar sĕ facă escursiunĭ la munțĭ, cu un cuvênt, pentru toțĭ iubitorii de sciință și de frumsețile naturei, acéstă carte, de felul căreia până acum nu avem scrisă alta în limba românéscă, oferă o lectură de tot plăcută și folositóre totodată. Un esemplar, constătător din 220 pag. format mare 8°, costă 1 fl. (+ 5 cr. porto). De vêndare și la tipografia „A. Mureșianu" in Brașov.

*

Din „*Biblioteca pentru toțĭ*", edată de librăria Carol Müller din Bucurescĭ, au apărut încă următórele volume: Nr. 70: **Legenda Țiganilor**, de *P. Dulfu*. Cu ilustrații originale. — Nr. 71: **Ce este frumsețea** (artele plastice în România între anii 1848—1878), de *I. C. Stăncescu*, director al museului și al școlei naționale de bele-arte din Bucuresci. — Nr. 72: **Cugetărĭ asupra poporelor vechĭ** (Egiptul) de *G. T. Buzoianu*. — N-rii 73—74: **Dan**, roman de *A. Vlăhuță*. Partea I. — Nr. 75: **Armonii intime**, de *Alexandru Z. Sihleanu*. — N-rii 76—77 **Dan**, roman de A. Vlăhuță. Partea II (cea din urmă). — Nr. 78: **Ginerile lui Pairier**, de Emile Augier și Jules Sandeau, traducția de *Dumitru Stăncescu*. Fiă-care număr din acéstă eftină și bine alésă bibliotecă costă 30 banĭ séu 16 cr. De vêndare și la librăria Ciurcu în Brașov.

*

In editura librăriei naționale *N. D. Miloșescu* din Têrgu-Jiu (România) a apărut: **In viitoare**, nuvele de *A. Vlăhuță*, — un elegant volum, tipărit pe hârtiă de lux, in mărime aprópe de 200 pagine. Conține 21 scrierĭ deosebite, a căror valóre o arată insușĭ numele distinsului autor. Prețul 2 lei. Se póte procura și dela librăria Ciurcu, Brașov.

Cursul la bursa din Viena.

Din 18 August 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.30
Renta de coróne ung. 4%	99.40
Impr. căil. fer. ung. in aur 4½%	123.65
Impr. căil. fer. ung. in argint 4½%	101.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.75
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.40
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.—
Imprum. ung. cu premii	152.75
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	138.50
Renta de hârtie austr.	101.40
Renta de argint austr.	101.50
Renta de aur austr.	123.60
Napoleondorĭ	9.50
Mărcĭ imperiale germane	58.60
London vista	119.65
Paris vista	47.50
Rente de coróne austr. 4%	101.15
Note italiene	44.05

Cursul pietei Brașov.

Din 19 August 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.46	Vênd.	9.49
Argint român.	Cump.	9.43	Vênd.	9.46
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.48	Vênd.	9.50
Galbenĭ	Cump.	5.55	Vênd.	5.60
Ruble rusescĭ	Cump.	126.	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.30	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.60	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75		Vênd.	101.75

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**